

For Ungdommen.

„Mabenbaret for de Umyndige“.

(Matth. 11, 25.)

Ved et Præsteforvent blev der forhandlet om Konfirmandforberedelsen, om hvorledes denne vigtige Gerning bedst kunde udføres. Ved denne Lejlighed blev der talt mange gode Ord og givet mange nyttige Vink; navnlig blev der fremhævet, at det var nødvendigt, ikke blot at Præsterne selv gik til denne Gerning med Bøn, men ogsaa at alle Guds Børn tog Sagen op i inderlig Forbøn. Blant de mange Spørgsmaal, som kom paa Tale, var ogsaa dette: Hvilket Bæret skal bære sig ad med de i høj Grad indskrænkede og forsmættede Børn, som intet har lært og næsten heller intet kunde lære. Man var i Almindelighed enig om, at et vist Maal af Kundskab jo dog maatte kræves, og at en fuldstændig Uvidenhed var en Hindring for Konfirmationen. Spørgsmaalet var ikke let at klare. Nogle Præster gjorde vel Gædbende, at saadanne Børn forelsbig funde „vises ned“ men herimod indvandt andre af Konventets Medlemmer, at disse Børn i Regelen ikke gik frem i Kundskab, fordi de blev ældre, end at der berod paa fare for, at deres Hjerner med Alderen blev haardere og foldere, og en Gang — sagde man — maatte de jo dog konfirmeres, selv om man vel betænker den apostoliske Formaning: „Læg ikke inderlige Hænder paa nogen og gør dig ikke delagtig i fremmede Synder!“

Den ældste af de tilstedeværende havde hidtil forholdt sig tavst; men nu henvendte de yngre Brødre sig til ham for at høre hans Mening om Sagen. Da fortalte han følgende:

„For mere end tyve Aar siden havde jeg blandt mine Konfirmander en pige, som var det mest indskrænkede Børn, jeg nogen Sinde har haft at gøre med. Begge hendes Forældre var i høj Grad forsaldne til Drik, intet Under derfor, at hun var sløv paa Forstanden, uvidende og raa. Hun havde næsten aldrig været i Skole, funde hærken læse eller skrive og sad død og aandsdravende ved Konfirmandundervisningen; hvad der skulde læres, kunde hun aldrig, og ingen Sinde kunde jeg præse et Svar ud af hende. Allerede tre Gange havde jeg vist hende ned, saa at hun nu var bleven 18 Aar gammel; der var kun det ene Gode ved hende, at hun fra Aar til Aar fandt sig bedre i ikke at blive konfirmeret og efterhaanden blev glattere ved at gaa til Forberedelse, ligesom hun ogsaa paa forskellige Maader f. Eks. ved en Gang om Foraaret at bringe mig de første Violter, gav tilfælde, at hun holdt af mig, naet jeg af let forsaalege Grunde kun sjældent havde haft et lærligt Ord tilovers for det stakkels Børn. Min Hustru og jeg har altid været fælles om Konfirmandforberedelsen — ja det vil sige: Undervisningen har været min Sag, men Forbønnen for Børnene har hun taget op som sin Gerning, og jeg troer, at hun har udrettet mere end jeg, ja over for den stakkels Elisabeth langt mere end jeg. Mine Klager over Børnet gik hende nemlig saaledes til Hjertet, at hun tog hende til sig i vort Hjem og med stor Taalmodighed og Kærlighed et helt Aar igennem forsøgte at lære hende at læse; hendes Anstrængelser var dog forgæves, og lige saa umulig viste det sig at lære hende Katekismen ved bestandig at lære den højt for hende. Omstifter lykkedes det dog at indprænter hende et eneste Skriftprog, nemlig dette: „Det er en troværdig Tale og aldeles værd at anammes, at Kristus Jesus som til Verden at gøre Synbere salige, iblandt hvilke jeg er den største. Men derfor er mig Barmhjertighed vederfaeren, at Jesus Kristus vilde paa mig, som den største, vise al Langmodighed, dem til Eksempel, som skulde tro paa ham til det evige Liv.“ Da dette Sprog først var kommen ind i hendes Hoved, skulde min Hustrus Arbejde for Alvor til at begynde — og dog: nu var det egentlig færdigt. Naar en Klippe skal sprænges, og Vorehullet først er dannet ved utallige Hammerslag og derefter er bleven fyldt med Krudt, saa kommer det endnu kun an paa forsigtigt at føre Lunten ind til Krudtet — saa sprænges Klippeblokken og kan nu føres hen til Billedbuggerens Bæstfæd og af ham formes til et hvilket som helst Billede. Men Sprængningsarbejdet kan ofte mistlykkes, delægges

Stenen og beskadige den, som udfører det. Den, der vil sprænge Hjertelighedsper, maa forstaa sin Kunst, maa have Gudsordets uforfælskede Krudt og fremfor alt den rette Tid, Kristi Kærligheds Tid — saa giver Stenen sig, og den himmelske Røster kan da omdanne en saadan Sjæl til sit eget Billede.

Min lære Hustru forstod denne Sprængningskunst. Hun talte saaledes med Børnet, at Elisabeth ikke blot bøjede sit Hjerte hen imod hende, ogsaa mod Herren og begyndte selv at bede, — saa godt — eller saa doortigt — som hun i sin Enfoldighed formaadede. Kort at fortælle: jeg konfirmerede Elisabeth i Herrens Navn, idet jeg som Konfirmationsprog medgav hende det eneste Bibelsprog, hun havde lært, men dette Sprog holdt hun ogsaa fast hele Livet igennem, saa at det i Sandhed var og blev hendes „Kæp og Stav“. Sels Aar senere ægtede hun en Dagsejer, levede med ham et stille og gudfrygtigt Liv under meg. i jordist Trængsel og bøde for omirent i Aar siden. Paa sit Dødsleje bad hun mig hjerteligt at taffe min Hustru, bekendte sin sidste Villid til hans fydelsgerende Raade, som er kommen til Verden for at gøre Syndere salige, og hensov i salig Fred med den glade Bekendelse: „Dette er en troværdig Tale!“ Jndtil denne Sund har jeg aldrig angret, at jeg konfirmerede hende trods hendes forrædte Uvidenhed, og skulde et lignende Tilfælde møde mig igen, saa ved jeg, hvad jeg har at gøre. Min Hustru og jeg er vel blevne gamle; men hun har i de forløbne tyve Aar lært Børns kunsten endnu bedre, jeg ligesaa Taalmodighedens Kunst, og Sprøget for endnu i Bibelen, og den Herre Jesus Kristus er endnu den Dag i Dag lige saa værdigt i de strøbelige, som den Gang.“

De øvrige Konventmedlemmer lyttede med Glæde til den kære gamle Præsts Tale og tænkte deres dered. Historien beholdt de dog ikke for sig selv, men fortalte den hjemme for deres Hustruer, for at, naar den gamle Præstefone en Gang døde, hendes Kunst dog ikke skulde gaa takt og død, men tværtimod beværes fra Slægt til Slægt. Og nogen anden Hensigt har nærværende Fortæller heller ikke, idet han her giver Historien til Bedste, saadan som den har tildraget sig.

„O Rigdoms Døb.“

(Rom. 11, 33.)

Dybt nede i en Bjergmasse var der en Hule, som var vidt og bredt beklædt for sine vidunderlige skønne Hvalvinger og Stenbannelser, saa at fremmede strømmede til fra alle Sider for at se den, og ingen vendte tilbage derfra uden at udbryde i Beundring af den skulte Hørlighed.

En rejlsende, som havde hørt megen Tale om denne Hules Hørlighed, kom en Dag for at se den. Han gik hurtig derind, men vendte meget snart tilbage igen, idet han, fuld af Bredde, skaldte og imæltede over de Tøsejohobeder, som ved deres Beskrivelser havde narret ham ned i Hulen. Dermed, sagde han, var der jo slet intet at opdage af alle de Vidunderer, som de fablede om; det var den rene Taaløselighed at krybe ned i saadan et hul, hvor der ikke var andet end en ilde Lugt og slumede, kolde Stenmasjer, hvorpaa man skulde sine Lemmer til Blot! — forgæves søgte man at overbevise ham om det modfatte; alle Besøjer og alle Vidnesbyrd af andre lo ham ad og blev ved sin Paastand: „Det er et uhyggeligt, sort hul.“

En gammel, graaskegget Bjergmand havde læng hørt til i Taasbed, hun rystende paa Hovedet. „Det under mig dog i højeste Grad,“ begyndte han omfæber; jeg har nu i 50 Aar daglig faret ned i denne Hule, men aldrig har jeg været dernede uden hver Gang paany at blive greben af dens Stenes vidunderlige Glans og af dens Søjlers oplysende Bragt: ja, daglig opbager jeg nye Skønheder dernede, som jeg ikke tidligere har lagt Mærke til. De har vist ikke været dybt nok nede, min gode Mand!“

„Jo vist har jeg været dybt nede. Jeg har slaaet Huden af mine Hænder og af mine Knæ og har løbet Vandfaldet imod hundrede skarpe Hjørner — men jeg har ikke set noget!“

Da saa den gamle ham med et lunt Smil ind i Ansigtet og sagde i en nylende Tone: „Tag mig det ikke ilde op, gode Døer, men har De ogsaa haft et Lys med?“

Forbløffet saa den fremmede paa ham, men fattede sig straks og udbryd oplysende. „Et Lys med? Jeg skulde

slæbe saadan en gammel Tranlygte med — nej, hvis virkelig Stenen derede Lyse med saa forunderlig en Glans, som I sige, saa maatte man jo kunne se dernede uden Lys!“

„Ja, saa under jeg mig ikke mere,“ svarede den Gamle: „uden Lys er der mørkt dernede, som over alt under Jorden. Men kunde De ikke have Lyst til at stige derned en Gang endnu sammen med mig?“

Kun modstræbende gik den fremmede med. Lange, meget længe varede det, før de igen kom op til Jordens Overflade. Den fremmede sagde ganske vist ikke et Ord, men hans straalende Øjne og det varme Haandtryk, hvormed han tog Afsted fra sin Højer, lod tydeligt ane, hvad han havde oplevet dernede, og hvorfor de var blevne saa længe borte.

Kære Læser, dersom du skulde finde paa at sige, at det her fortalte neppe er en virkelig Begivenhed, saa gjorde det heller ikke noget, naar du bare har forstaaet, at Hulen er et Billede paa Guds Ord og dens skulte Hørlighed. Hvor mange Mennefter foragter Guds Ord, ja rase løs imod det paa Grund af det „mørke Døetro“, som de sige, at det indeholder! Men ikke alle disse er stegne ned i Dybet uden Grubelys? Thi enhver, som stiger ned i Guds Ords Dybder med Lys i Haand, det vil sige: oplyst og vejledt af Helligaanden, vil ganske sikkert hver Dag paany bekende med Paulus: „O, Rigdoms Døb!“ (Rom. 11, 33).

Den gamle og den nye Tro.

En Mand kom en Gang til Pastor Ludvig Harms i Hermannsburg med det Spørgsmaal: „Fr. Pastor, jeg hører saa meget hjemme i min By om den nye Tro. Hvad betyder det. Er der en ny og en gammel Tro. Hvad er Forskellen? Tro vi kristne ikke et og det samme?“ Harms svarede: „Jeg vil fortælle Dem et Par Eksempler, saa vil De let finde Forskellen paa den nye og den gamle Tro. Jeg f. Eks. en Dag med Toget sammen med Angum havde en hel Del at fortælle; det varede ikke længe, inden jeg kendte alle hans Forhold. Han havde opfundet nogle ny Tandstifter, havde efterhaanden faaet en god Forretning og var nu en rig Mand. „I de første Aar kunde jeg lige opføre 100 kroner, men jeg var dog glad over dem. „Du kommer dog frem“, sagde jeg til mig selv. — Det næste Aar havde jeg allerede flere hundrede Kroner; det var allerede en lille Kapital, jeg kunde lægge til Side. „Det gaar prægtigt“, tænkte jeg, „andere spille Kasin, men du gaar stadig fremad, du er intet faarehoved.“ Saaledes gik det Aar for Aar. Nu ejer jeg en smut Formue, som jeg selv har erhvervet, det kan jeg talle mig selv for, alt er ærligt fortjent.“ „Se“, sagde Harms, „det er den nye Tro — Troen paa sig selv og paa sin egen Kraft. — Nu lidt om den gamle Tro. Der var i mit Sogn en Landmand. For ham lykkedes alt ret godt. Han begyndte med lidt og maatte slide og slæbe for at faa det daglige Brød, men ved Guds Hjælp gik det dog, og da det første Aar var endt, havde han en halv Snes Kroner i Overskud, disse Penge gav han til de fattige. „Hvordan gaar dette dog til, min Herre og min Gud?“ tænkte den sluttige Mand; „jeg troede, at jeg ikke kunde komme ud af det, og nu har du dog givet mig noget tilovers!“ Det følgende Aar gik det ogsaa frem, og jo mere han blev vellystet af Gud, des mere ydmyg blev han, og jo mere gav han bort til de fattige, for han sagde: „Jeg har jo intet fortjent, det er Guds underfulde Naade, der har bragt mig Bølgelise.“ — „Det“, svarede Harms til, „er den gamle Tro.“

Georg Müller, den kristelige Filantrop.

(En Levnedstegning af Harald Jensen.)

(Sluttet.)

Det var i 1832, at Georg Müller rejste til Bristol, og samme Aar fik han — som Svar paa en Bøn — det senere saa berømte Bøsteds-kapel til Menighedskirken. Der mødte til den første Gudsstjeneste 7 Mennefter; men i 180erne talte hans fælle Menighed 9000 voksne Mennefter.

Det kneb tit med Brødet i Præstehuset, men baade han og Hustruen kendte Bønnens Vej, og deres Tro blev aldrig stiftet, skønt de omhyggelig skulte Tingenes Tilstand endog for deres bedste Venner. Hans Prædiken var et stykke levende Liv, den var enfoldig, barnlig, altid praktisk, udprøvet af hans egne Erfaringer af Livet i Gud. Og i en sjælden Grad blev hans store Menighed derfor selvsændige kristne, der levede personligt og stærkt. De lærte at ofre dette Ords fuldeste Forstand.

En Februar dag i 1838 fød Müller og læste om August Herman Franke og Forældreløshjemmene i Halle. Og mens han læste, oprullede sig Billede efter Billede fra Britolis elendige Børn; Müller søgte, at han i Tro maatte begynde paa at arbejde for de stakkels, fattige forældreløse. Alt tidligere havde han begyndt at samle Aflyshøjen til Undervisning; nu klarede sig bestemt og afgjort Planen for det Forældreløshjem, som fremfor noget har gjort hans Navn berømt.

Til den i 1843 begyndte Birkomhed, det gik ud paa Oprøstelse af Dag- og Søndagskoler samt Stoler for voksne; Undreberelse af Biblen og kristelige Bøger og Traktater, især blandt de fattige; og Undersøttelse af Misfionsgerning, som altjaa nu i 1835: Forældreløshjemmet.

Mørke og Lys.

En vøndte Hindu pintes uafledigt af den Tanke: „Hvad bliver der af mig efter Døden?“ Høle Livet igennem havde han dyrket Afgøder; men nu forstod han, at de ikke kunde give hans Sjæl Fred eller Lykke. En af hans hebenste Præster besøgte ham; den døde

spurgte ham med bævende Stemme: „Hvad bliver der af mig, naar jeg er død?“ — „Nah,“ svarede Præsten, „din Sjæl flytter over i et andet Legeme.“ — „Hvor kommer den saa senere hen?“ spurgte den lyge. — „I et andet Legeme.“ — „Og saa?“ — „Atter i et andet Legeme, og saaledes bliver den ved at flyttes fra det ene Legeme til det andet.“ — den stakkels Høning tænkte med Gru paa alle disse Forandringer og udbryd fortvilet: „Men hvad bliver der saa til Slut af mig?“ — Præsten havde intet Svar at give derpaa, den uheldige Hindu døde uden at se Lys i Mørket, der omgav hans Sjæl.

I Birma saa en lille Pige ogsaa paa Dødslejet. Hun løftede sit hvide Hoved og saa paa den Kvade, der havde været hendes Lærerinde. Hun sagde med et lyst Smil: „Jeg dør nu, men jeg er ikke bange, for min Frelser tager mig op til sig i Himlen. Han har udflettet alle mine Synder; jeg dør nu efter hans Villie; jeg elsker ham mere end noget andet i Verden, min Herre og min Gud.“

Hvilket straalende Lys! Kære unge Læsere! Høle I, hvilken Lykke det er for eder at kende det evige Livs Lys, saa bør I bede alvorligt for Høningerne; bed til Gud om at velsigne Misfionsærernes Arbejde, saa at Høningerne kunne se Lyset, der stimer ud fra Guds Kærlighed og Naade.

Vær oprigtig.

„Det er ingen Nytte til for mig at læse i Bibelen, jeg kan ikke forstaa den,“ svarede en Røbmænd, da en troende Bekendt formandede ham til at bruge Bibelen noget mere.

„Hvad er det da, De ikke forstaa?“

„Det alt sammen; den er mig ganske uforstaaelig.“

Røbmænden, der sagde saaledes, var almindelig bekendt for at gøre sig siglig i mange Slags Uredelighed.

„Naa, saa vil vi en Gang opgive et let forsaalegt Bibelsprog,“ fortsatte den anden, idet han bladede i sin Bibel, „her staar i 2. Mosebog 20, 15: „Du skal ikke stjæle.“ Det er noget, De kan forstaa, ikke sandt? Nu kommer det blot an paa, at De handler derefter.“

Georg Müller, den kristelige Filantrop.

(En Levnedstegning af Harald Jensen.)

(Sluttet.)

Det var i 1832, at Georg Müller rejste til Bristol, og samme Aar fik han — som Svar paa en Bøn — det senere saa berømte Bøsteds-kapel til Menighedskirken. Der mødte til den første Gudsstjeneste 7 Mennefter; men i 180erne talte hans fælle Menighed 9000 voksne Mennefter.

Det kneb tit med Brødet i Præstehuset, men baade han og Hustruen kendte Bønnens Vej, og deres Tro blev aldrig stiftet, skønt de omhyggelig skulte Tingenes Tilstand endog for deres bedste Venner. Hans Prædiken var et stykke levende Liv, den var enfoldig, barnlig, altid praktisk, udprøvet af hans egne Erfaringer af Livet i Gud. Og i en sjælden Grad blev hans store Menighed derfor selvsændige kristne, der levede personligt og stærkt. De lærte at ofre dette Ords fuldeste Forstand.

En Februar dag i 1838 fød Müller og læste om August Herman Franke og Forældreløshjemmene i Halle. Og mens han læste, oprullede sig Billede efter Billede fra Britolis elendige Børn; Müller søgte, at han i Tro maatte begynde paa at arbejde for de stakkels, fattige forældreløse. Alt tidligere havde han begyndt at samle Aflyshøjen til Undervisning; nu klarede sig bestemt og afgjort Planen for det Forældreløshjem, som fremfor noget har gjort hans Navn berømt.

belagen af Müllers stærke Tro paa, at en Gerning skulde kunne gaa sin første Gang uden nogen Høndelse til Mennefter. Men han har selv uden erklæret, at ikke en eneste Gang har han behøvet at vente paa Høstlejen. Den kom punktlig nok.

Anstalten er grundlagt paa de to Principper: 1) Aldrig Gæld, 2) kun Gud er dens Opholder. — Kan det undre, at Müller maatte kæmpe med Spot og Høvedrøsten og af de fleste blev betragtet som en Sværmer og Fanatiker. Men Spotterne maatte snart udbryde i Forundring, da Høst efter Høst maatte lejes, fordi Müller fik hede større Pengemidler til Raadighed.

1849 husede han 300 forældreløse i et eget, dertil bygget Hjem, der havde kostet 394,000 Francs. Men da Müller indviede Hjemmet, var der 20,000 Fr. Overskud.

Og det blev hans jævnligte Erfaring, at jo driftigere han var med at optage de forældreløse, des større og talrigere blev Gaverne*).

Hjemmene for de 300 Børn blev for smaa, og stadig var der jo nok af fattige Børn, som, fordi de ikke kunde fremmede med Anbefalinger, ikke kunde blive optagne i de forskellige ældre Anstalter. Müller satte sig da det Maal: at bede Gud om Midler til nye Bygninger, hvor der skulde kunne rummes 1000 Børn. Omkostningerne vilde beløbe sig til 875,000 Fr.

I Begyndelsen gik det smaa nok. Var det da ikke Guds Villie? — Jo! snart kom der en Gave paa 140,000 Fr., og nogle troende forpligtede sig til ialt at give 202,500 Fr. i 4 Terminer. Müller skriver da i sin Beretning: Se dog, hvor det er fofeligt at bie paa Gud — Gaverne Størrelse overtraffede mig ikke, thi jeg ventede store Ting af Gud. Endnu en Gave paa 142,500 Fr. — og ved Midten af 1855 androg Byggesummen 600,000 Fr.

Saa skred Müller til Værkets Udførelse, og da det ny Hjem stod færdig i 1858 og aabnede sine mange Døre for de smaa, var der et betydligt Overskud Gaverne var komne allevegne fra, Tyskland, Holland, Belgien, Italien, Kina, Australien; Damerne ofrede deres Smykker, Haandværkerne udførte gratis Arbejde osv.

Men Müller funde endnu ikke standje; han blev ligesom drevet frem, og i Januar 1870 blev det femte og sidste Hjem aabnet derude i Ashley Down ved Bristol. I sine landlige Omgivelser ligger de prægtige, store Anstalter der — gærdet af dejlige Haver. De har Plads til ialt 2950 Børn og 112 Medhjælpere, Skoleinspektører, Husmødre, Lærere, Lærerinder, Læger osv. Man faar et lille Begreb om Anstaltens Størrelse, naar man hører, at Høstene have ca. 500 Bærelser — 1700 Sindrue.

Der skal unægtelig en stærk Tro til ved sin Bøn alene at holde et saa værdigt Apparat i stadig Gang. Der optages baade Drengene og Piger, og i enhver Alder. De udsendes fra Hjemmene henholdsvis 15 og 17 Aar gamle, og de altid fuldt udstyrede. Drengene vælge selv deres Livsstilling, men der tillades ingen Forandring heri. Pigerne uddannes helst til Tjenestepiger.

Hvad der er et bleven udrettet for enkelte, som for Kirkens og Samfundets Liv gennem Müllers Arbejde, kender jo kun Herren til Vund. Men blandt de 3000 Breve, Müller aarlig maatte skrive, var der ikke saa Svar paa jublende Takbrev eller fra tidligere Forældreløshjem. Mange skønne Vidnesbyrd fik han i levende Live for, hvad Gud havde givet ham Raade til at udrette paa Børnehjertet; men i det ydre kan der dog konstateres adskillig Frugt.

Ikke blot opstod der ved Paavertning fra ham en Mængde Forældreløshjem i England, saa at i Tidrummet 1835—91 teg Antallet af Pladser for forældreløse fra 3600 til 100,000. Og nu er det ved endnu højere. Men endnu mere slaaende viser den officielle Statistik Hjemmenes gladelige Resultater. Da Georg Müller begyndte sit Værk, fød der ikke færre end 6000 forældreløse Børn i under 8 Aar i Englands Kængler; men i 1891 fød der trods Befolkningens store Tilvækst kun 3855 Børn under 16 Aar i Kænglerne.

Han begyndte med at leje først et, saa flere Huse i Bristol. Der blev aldrig udført noget Opræs eller Indbydelse. Den første Husejer, han henvendte sig til om Lejemaal, blev rigtig nok først forbaudet over, men senere

Man sammenholde blot dette gladelige Resultat med Tilstanden saavel herhjemme som i næsten alle europæiske Lande; Børneforberedelse stige stadig i Tal, paa sine Steder endog meget foruroligende hurtigt*).

Forældreløshjemmene var og blev Müllers Livsværk; men den energiske og utrættelige Mand havde ingen Sinds glemte sine andre Birkomheder. Han prædikede stadig, brugte stadig store Pengemidler til Bibel- og Traktatmission og undreholdte flere Hundrede Misfionsærere i Høningelændene.

Og da han havde naaet Svørets Aar, blev han selv en Slags Misfionær — han begyndte da paa sine Prædikerrejser. Først besøgte han alle Englands og Skotlands Størbyer; men der kom snart Indbudelser fra fremmede Lande. Først da han naaede op over de 90 Aar, holdt han sig rolig hjemme. Men i de mellemstignende 20 Aar havde han foretaget 15 store Rejser, besøgt næsten alle europæiske Størbyer, prædiket i Egypten, Palæstina, Australien, Kina, Japan og Indien, for ikke at tale om Amerika; overalt samlede sig store Skarer om hans Prædiken — han skal have kunnet prædike i over 40 Sprog.

Efter sin første Hustrus Død giftede han sig igen; men ogsaa sin anden Hustru overlevede han. En stor Sorg var det ham, at hans eneste Datter, der var gift med hans Hjelper, den nuværende Leder af Gerningen, Mr. Wrigth, døde, mens han var paa Rejse i Kina.

Der kunde være meget endnu at om-tale fra denne mærkelige Mænds Liv, men med dette kortsatte Omrids faar det være nok. Thi Georg Müller, det store tillidsfulde Guds barns Liv, kan man ikke beskrive udtømmende, med mindre man tog alt med. Alt i hans Liv forekom ham selv som det daglige dags Under, hvor man ikke med Rette kan skæln mellem betydeligt og mindre betydeligt. Naar han fandt den bortkomne Nøgle, var det ham et ligesaa stort Bevis paa Guds Kærlighed og Magt, som naar Behøvet til en stor Pengesum fik Bønhørelsens Svar.

Den 10. Mars 1889 blev han om Morgenen funden liggende død i sit Bærelse. Den foregaaende Dag havde han selv bejvøret Andagten, men sølte sig noget udmattet, hvorfor han søgte Sengen. Han fik ikke og behøvede heller ikke nogen Alderdommens Høilæde. Han gik ja Arbejde ind til den evige Hvile.

De engelske Blade strømmede over af Tak og Hødbødighed med denne Døst, der havde været til saa megen Velsignelse for det engelske Folk. Forlængst var det spottende Ord om hans Arbejdsverbet forstummet. Den har bevist sig for Alverdens Døer — og denne mærkelige Repræsentant for det nittende Aarhundreds levende Kristendom har vel i sjældnen Grad naaet de Maal, han havde sat sig: „At bevise for Guds hele Menighed og for Verden, at Gud ikke i ringeste Maade har forandret sig, dette synes mig bedst at kunne ske gennem Oprettelsen af et Hjem for forældreløse. Det maatte jo være noget, som man ogsaa funde se med de naturlige Øjne. Naar nu en fattig Mand, alene ved Bøn og Tro, uden at tale derom til noget Mennefter, fik Midlerne til Grundlæggelse af et Forældreløshjem, saa kunde det være noget, der med Guds Velsignelse kunde tjene til at styre Guds Børns Tro, og det vilde for de uomsindedes Samvittighed kunne bevidne, de guddommelige Tinges Rættid. Det var og er dette Værks første og fornemste Maal, at Gud kunde blive forherliget, idet han selv forjører sine forældreløse alene paa vor tvøende Bøn med alt, hvad de behøve — til slat Bevis for, at Gud er trofast og hører Bønnen nu som fra Arilds Tid.“

Georg Müller, Bønnens Kæmpe, hører som et af de bedste Ved med til Maskinernes og Materialismens Aarhundrede. Han er Børn af sin Tid; der er noget haandgribeligt over hans aandelige Liv og Metode — saaledes som Naturvidenskabens Aarhundrede forlanger det. Men den drivende Kraft i Maskineriet var hans barnlige Tro. Derfor lykkedes alt for ham.

*) „Betænkning fra Kommissionen angaaende Statistikk med Børneopdragelsen“ (Kbhvn. 1896) siges, at Antallet af domfældte Pøer er i stadig Stigen, at Antallet siger i betydelig Hæftelse Forhold end Føllemængden, samt at Antallet siger i betydelig Hæftelse Forhold end Antallet af domfældte Mændstatter. *) Sammenligning med 1806 — 70 er taales 1886 — 90 gennemsnitsantallet af domfældte Drengene i København fæget med 72 pct., af Piger dermed fæget med ca. 60 pct.; i Nørdens Drengenes fæget med 84 pct.; Pigerenes fæget med over 100 pct.; i Jylland henholdsvis 140 pct. og 28 pct. osv.

*) The Scriptural Knowledge Institution for Home and Abroad.